

Vol Vertrouwen

***Wie geen vertrouwen in anderen stelt, zal ook nimmer het
vertrouwen van anderen winnen***

Collegeakkoord provincie Groningen 2015-2019

SP, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks

Groningen, 23 april 2015

Vol vertrouwen

Vertrouwen. Dat begrip stellen SP, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks centraal in het akkoord dat ze gesloten hebben over het de vorming van het college van Gedeputeerde Staten dat de provincie Groningen gaat besturen in de periode 2015 - 2019.

De huidige samenleving vraagt om een provinciale overheid die zorgvuldig kijkt naar de verschillende rollen die ze heeft en die vertrouwen schenkt aan inwoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Vaak zullen zij uitstekend in staat zijn zelf richtinggevende beslissingen te nemen, en zal de provincie de rol hebben van de geïnteresseerde betrokkene aan de zijlijn of de facilitator die coacht en verbindt, maar niet de regie overneemt. Bij dit werken vanuit vertrouwen hoort een bestuursstijl waarin waarden als gezamenlijkheid, dienstbaarheid en transparantie een prominente plaats krijgen. Het nieuwe college gaat aan de slag om zich die stijl eigen te maken.

Vertrouwen heeft in de visie van het college ook een andere plaats: de inwoners moeten er volledig op kunnen vertrouwen dat de provincie pal staat voor hun belangen, en problemen daadkrachtig te lijf gaat. Groningen staat de komende jaren voor zware opgaven, bijvoorbeeld rond gaswinning en aardbevingen, energietransitie, krimp en leefbaarheid en economische structuur en werkloosheid. Met het volste vertrouwen in de kracht van de Groningse samenleving gaan we als college de uitdaging aan die opgaven samen met alle betrokkenen tot een goed einde te brengen en zodoende te bewijzen dat we het vertrouwen van de inwoners waard zijn.

Vertrouwen is ook de basis van de samenwerking tussen de partijen die het college vormen. Dit akkoord is geen blauwdruk voor het beleid in de komende bestuursperiode, maar wijst de richting van een route die in goed onderling overleg verder uitgewerkt wordt.

Ook in de manier van omgaan met de Staten zal het vertrouwen te herkennen zijn. Vaker dan in het verleden zal het college bijvoorbeeld komen met verschillende scenario's en daarvan de gevolgen in kaart brengen, in plaats van volledig uitgewerkte voorstellen te presenteren.

Vol vertrouwen gaan we de komende periode bouwen aan de toekomst van Groningen.

Inhoud

Inhoudsopgave

1. Bestuursstijl	1
1.1 Bestuursstijl	1
1.2 Bestuurlijke zaken	1
1.3 Herindeling	2
2. Leefbaarheid	3
2.1 Leefbaarheid en wonen	3
2.2 Gaswinning	3
2.3 Zorg	4
2.4 Sociale agenda	4
2.5 Cultuur en sport	5
3. Economie en werk	6
3.1 Innovatie	6
3.2 Toerisme	7
3.3 Arbeidsmarkt	7
3.4 Landbouw	7
4. Energie en energietransitie	10
4.1 Energietransitie	10
4.2 Energiebesparing	10
4.3 Windenergie	11
5. Mobiliteit	12
5.1 Openbaar vervoer	12
5.2 Spoor	13
5.3 Fiets	13
5.4 Wegen	13
5.5 Vaarwegen	13
5.6 Groningen Airport Eelde	14
6. Natuur en landschap	15
6.1 Natuur en Landschap	15
6.2 Ruimte	15
6.3 Waddenkust	16
6.4 Water	16
6.5 Milieu	17
7. Financiën	18
Slotakkoord	21

Bijlagen

1. Portefeuilleverdeling
2. Bestedingsvoorstellen en mogelijke dekkingsmaatregelen 2015-2019

1. Bestuursstijl

1.1 Bestuursstijl

Een open bestuursstijl op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid is ons uitgangspunt voor de komende vier jaar. Dit betekent zichtbaar en aanspreekbaar zijn. Luisteren en in gesprek gaan met. Meer mét mensen in plaats van óver mensen. Geen regie van bovenaf, maar elkaar ruimte geven en ondersteunen. Meer ruimte geven voor het oppakken van initiatieven en het benutten van kansen vanuit de samenleving. Dit college wil dienstbaar zijn aan inwoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en iedereen die in deze provincie woont of werkt.

Als provincie stellen wij kaders, maar daarbinnen is veel ruimte voor inbreng. Dit geldt ook voor de wijze waarop wij als college met de Provinciale Staten willen samenwerken. Elkaar ruimte geven betekent op een andere manier met elkaar omgaan. Samen werken aan een vertrouwensband door inwoners of organisatie waar mogelijk in een vroeg stadium te betrekken bij beleid.

We willen als provinciebestuur en ambtelijke organisatie midden in de Groninger samenleving staan, met oog en oor voor de maatschappelijke opgaven in deze samenleving. Dit vereist een organisatie die in direct contact staat met de inwoners en opgavengericht werkt.

Dit vraagt ook meer transparantie binnen samenwerkingsverbanden. Duidelijke afspraken en openheid in data. Net als het toegankelijk maken van kennis en het kijken over grenzen. Met deze open bestuursstijl en instrumenten die dit ondersteunen gaan wij op alle thema's aan de slag.

Een open houding betekent als overheid ondersteunen en dienstbaar en consistent zijn waarbij provinciale kaders en bestuurskracht een vanzelfsprekendheid zijn. Een mooi Groningen bouw je immers samen.

1.2 Bestuurlijke zaken

Inwoners en organisaties geven we meer invloed op provinciaal beleid via referenda en (lokale) hoorzittingen. Ze krijgen meer kans om mee te denken.

Door meer informatie en openheid van data te geven kunnen wij transparantie en kwaliteit van bestuur en besluitvorming verbeteren. In het verlengde hiervan willen we als provincie, daar waar mogelijk, zo snel mogelijk overstappen op open source software. Ook stimuleren wij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen over te gaan tot 'open spending', dat wil zeggen openheid van financiële gegevens.

Binnen de eigen organisatie staan soberheid en doelmatigheid voorop. De inhuur van externe deskundigen beperken we zoveel mogelijk. Ook mogen provinciebestuurders geen betaalde bijbanen hebben.

Dit college zet in op samenwerken in de breedste zin van het woord. Een sterke noordelijke samenwerking betekent met één stem spreken. Om dit te realiseren, gaan we de discussie aan over de huidige en toekomstige noordelijke samenwerkingsverbanden.

De samenwerking met onze burens over de Duitse grens versterken we om werken over en weer te vergemakkelijken en te bevorderen. We denken hierbij aan onder meer een proef met een regelluwe zone in het grensgebied en een grenseffecttoets.

1.3 Herindeling

Inwoners hebben recht op gemeenten die hun taken en opgaven goed aankunnen. Gemeenten hebben er nieuwe taken bij, zoals de jeugdzorg. Bovendien krijgen gemeenten te maken met opgaven in gebieden die groter zijn dan hun eigen gemeente. Denk bijvoorbeeld aan het vraagstuk over de bevolkingskrimp. De provincie voelt zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bestuur in Groningen. Gemeenten moeten nu en in de toekomst hun taken goed kunnen (blijven) uitvoeren. Juist door deze taken op gemeentelijk niveau zo dicht mogelijk bij mensen te organiseren kan maatwerk gerealiseerd worden. Wij willen bevoegdheden en taken met een regionaal karakter overdragen aan de gemeenten. Dit kan alleen als gemeenten voldoende schaal en bestuurskracht hebben.

De opstelling van de provincie is daarbij niet die van een bovenliggende partij die de aanwijzingen uitdeelt. Maar van een partner die zichtbaar, betrokken en met vertrouwen tussen de Groninger gemeenten staat en als procesbegeleider kijkt naar het regionaal belang. Ons uitgangspunt is dat de herindeling niet wordt opgelegd, we ondersteunen de initiatieven die gemeenten aandragen. We zien voor ons een stimulerende rol, maar de gemeenten bepalen zelf het proces van herindeling. Wij faciliteren, ondersteunen en bevorderen met als doel het tot stand komen van gemeenten met voldoende toekomst bestendige bestuurskracht.

2. Leefbaarheid

2.1 Leefbaarheid en wonen

Onze provincie moet aantrekkelijk blijven om er te leven, te wonen en te werken. Door krimp en aardbevingen staat de leefbaarheid in een aantal gebieden in onze provincie echter onder druk. We gaan daarom fors investeren in leefbaarheid. Mensen die hier wonen bieden wij perspectief op werk, behoud van voorzieningen, geschikte woningen en veiligheid. Samen met gemeenten, bedrijfsleven, woningcorporaties en anderen gaan we kijken hoe we kunnen investeren in de kleine kernen, voorzieningen en regionale economie. Wij willen kleinschalige uitbreiding van kleine kernen volgens bepaalde toetsingsregels. We kijken hierbij naar de leefbaarheid en de mate van de aantasting van het landschap. Bouwen voor eigen inwoners in kleine kernen en de inbreidingsmogelijkheden moeten daarbij worden benut. Dit biedt jongeren en ouderen de mogelijkheid om daar te blijven wonen en de sociale verbanden in de kleinere dorpen te behouden. Ook de combinatie van wonen, werk en zorg stimuleren we. Tot slot onderzoeken we of er een fonds particuliere woning- en bedrijfsvoorraad moet komen. We staan gemeenten die dit willen toe om te herbestemmen en gerichte nieuwbouw in (kleine) kernen te realiseren

We storten extra geld in het fonds leefbaarheid. Goede initiatieven om het voorzieningenniveau op peil te houden voeren we in nauwe samenwerking met de gemeenten uit. Het fonds is beschikbaar voor alle gemeenten. Bestaande sport- en dorpshuizen kunnen bijdragen aan de leefbaarheid door meerdere voorzieningen te combineren onder één dak. Hiervoor stellen we het accommodatiefonds leefbaarheid in. Dit revolverend fonds zetten we ook in als een maatschappelijk investeringsregeling voor zorgcoöperaties en gebieds- en dorpscoöperaties.

2.2 Gaswinning

De aardbevingen als gevolg van gaswinning grijpen diep in op het persoonlijk leven van inwoners. Naast schade aan gebouwen is ook de emotionele schade groot. Wij willen de veiligheid en de leefbaarheid voor onze inwoners terug. Bij besluiten over de gaswinning stellen we te allen tijde de veiligheid van de inwoners voorop. De gaswinning moet daarom sterk omlaag, onze inzet is direct naar 27 miljard kuub en zo snel als mogelijk naar 12 miljard kuub gaswinning per jaar.

Richting het Rijk maken we ons er hard voor dat alle schade door de gaswinning onmiddellijk en volledig hersteld moet worden en waardevermindering gecompenseerd. Iedereen die schade heeft door de gaswinning, moet in aanmerking komen voor herstel en compensatie. Ongeacht in welke gemeente hij of zij woont. We willen meer macht naar de inwoners en minder macht voor de NAM. Onder meer door omgekeerde bewijslast van de schade. Niet de inwoner maar de NAM moet de bewijslast leveren. Ten aanzien van het gaswinningsbesluit maken we ons sterk voor adviesrecht voor provincie en gemeenten. Een bijdrage aan het herstel van vertrouwen moet geleverd worden door in te zetten op transparantie, en door alle informatie rond de aardgaswinning en veiligheidsrisico's voor

iedereen openbaar en toegankelijk te maken. We zien het als onze taak om scherp toe te zien op een snelle realisatie van oplossingen en op maat voor de inwoners. Dit geldt ook voor de uitvoering van de adviezen uit het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid. We maken ons sterk richting het Rijk voor een grotere regierol in de overheidsdienst, zodat we kunnen ontzorgen en er op toe kunnen zien dat individuele oplossingen niet leiden tot een collectief probleem.

Er is één gedeputeerde die voor de gaswinning direct aanspreekbaar is voor inwoners. De dialoogtafel geven wij een andere opzet, waarbij er meer inbreng komt van inwoners op basis van een gelijkwaardige dialoog. De mogelijkheden voor een uitkoopregeling waarbij woningen in een coöperatie worden ondergebracht gaan we onderzoeken. We kijken ook naar de visie op de ondergrond en de effecten op de bovengrond. Voor onze monumenten en cultureel erfgoed hebben we extra aandacht. Dit gaan we doen met een open bestuursstijl en samen met gemeenten en maatschappelijke partners. Samen met inwoners maken we een plan voor de toekomst om het regionaal economisch perspectief en leefbaarheid in het gebied sterk te verbeteren. Door in te zetten op schone energie, duurzaam bouwen, energiebesparing, snel internet, innovatie en lokale energieopwekking stimuleren we de werkgelegenheid en is er in de toekomst minder aardgas nodig.

2.3 Zorg

Wij voelen ons er verantwoordelijk voor dat zorg voor iedereen bereikbaar en beschikbaar is. We gaan de zorginfrastructuur in onze provincie in kaart brengen met als doel een goede bereikbaarheid en spreiding van de zorg. We willen behoud van voldoende ziekenhuiszorg in de regio. Daar waar dit niet het geval is, streven we naar voorzieningen die het mogelijk maken patiënten in hun eigen omgeving te behandelen of spoedeisende hulp te geven. Voor de regio Delfzijl streven we naar het behoud van spoedeisende hulp en verloskundige voorzieningen. Wij willen de beschikbaarheidstoelage voor ziekenhuizen verruimen waardoor naast de spoedeisende hulp ook de basiszorg dichtbij mensen wordt aangeboden. Hierover gaan we met het Rijk en Zorgverzekeraars in gesprek.

Goede zorg kan alleen als het alarmnummer 112 voor iedereen bereikbaar is. We gaan zorgen dat deze bereikbaarheid 100% wordt, wellicht kan dit in combinatie met de aanleg van snel internet.

2.4 Sociale agenda

Onze inwoners staan centraal in een samenleving die zorg voor elkaar heeft. We vinden het belangrijk dat iedereen een gezond leven, een gezonde leefomgeving en goede zorg krijgt. De zorg moet voor iedereen, van jong tot oud, bereikbaar zijn. Zorg die dichtbij en op maat is. We zitten hierbij niet op de stoel van de gemeenten, zij blijven als eerste verantwoordelijk, maar we ondersteunen desgevraagd gemeenten en samenwerkingsverbanden die zorg bieden aan specifieke doelgroepen.

De rol van de provincie in sociaal beleid is samenbinden, regisseren en kennis delen met aandacht voor jeugd, ouderen, gehandicapten, vrijwilligers, mantelzorgers, asielzoekers, allochtonen en armoedebestrijding. Op regionaal niveau ondersteunen we vrijwilligersorganisaties, die gericht zijn op het verbeteren van de leefbaarheid. Gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om middelen uit het leefbaarheidsfonds in te zetten om welzijns- en zorgvoorzieningen op lokaal- en regionaal niveau te behouden en te versterken.

2.5 Cultuur en sport

Cultuur en sport moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Via goede bereikbaarheid en spreiding dragen we zorg voor deze toegankelijkheid. Een breed en onderscheidend cultuuraanbod vinden we van belang voor het aantrekkelijk blijven als vestigingsplaats en voor het toerisme.

Sport biedt jongeren en kwetsbare groepen kansen om mee te doen in de maatschappij. Maar is ook belangrijk in de strijd tegen armoede en het verbeteren van de gezondheid en leefbaarheid. Met name breedtesport heeft onze aandacht. Het Huis voor de Sport krijgt hiervoor meer geld. Via een revolverend provinciaal accommodatiefonds stellen we geld beschikbaar om accommodaties te behouden en te verbeteren via duurzame aanpassingen, zoals bijvoorbeeld via GRESCO in de gemeente Groningen.

We investeren extra geld in cultuur. Naast het basisaanbod van bestaande en beeldbepalende culturele activiteiten is er ruimte voor nieuwe (kleinschalige lokale en regionale) culturele initiatieven om Groningen te blijven ontwikkelen. We streven naar een cultureel spannende provincie. Cultuursubsidies moeten eenvoudig en snel zijn aan te vragen. Via cultuureducatie willen we kinderen al jong met cultuur in aanraking brengen, stellen we een fonds voor de media in en laten we een cultuurcombinatiekaart ontwikkelen.

Groningen is terecht trots op de eigen identiteit. Dat geldt voor onze monumenten, onze historische landschappen, onze Grunneger taal en streekgebonden cultuur. Het erfgoed geeft Groningen haar gezicht. Dit erfgoed willen we behouden voor volgende generaties. Om te bepalen hoe de staat van ons erfgoed is, gaan we een erfgoedmonitor uitvoeren. Op basis hiervan investeren we in het behoud en herbestemmen van deze gezichtsbepalende gebouwen. Erfgoed zit niet alleen in stenen. Via landschap, taal, gebruiken, tradities en rituelen houden we onze historie geborgd. We besteden extra aandacht aan de Grunneger taal, de wierden en archeologisch onderzoek. Wij stellen extra geld beschikbaar voor het aanstellen van een provinciaal archeoloog.

3. Economie en werk

Onze ambitie is om in Groningen voorop te lopen in het realiseren van een circulaire, duurzame en innovatieve economie. Onze inzet is gericht op het versterken van het MKB, het versterken van de innovatiekracht, meer groene banen en meer werkgelegenheid voor inwoners. We creëren een breed MKB-fonds.

Een sterke regionale economie is nodig om van Groningen een levendige, toekomstgerichte provincie te maken. Onze provincie heeft al jarenlang een hoge werkloosheid. Het economisch beleid is er voor de hele provincie en moet iedereen perspectief geven op een baan. We zijn er ons van bewust dat we dit niet alleen kunnen of willen. Samen met het maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven, kennisinstellingen, gemeenten, in noordelijk en internationaal verband werken we aan een sterke regionale economie. Deze periode ligt de focus op het economisch beleid van de provincie. We richten ons op de krachtige sectoren: ICT, duurzame chemie, healthy ageing, schone energie, agribusiness en zorg.

Eerlijk ondernemen met aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, sociaal werkgeverschap en voorkomen van arbeidsuitbuiting vinden wij belangrijk. Bij anderen en bij ons zelf door duurzaam en sociaal verantwoord in te kopen en groen en sociaal verantwoord aan te besteden. Social return on investment vinden wij belangrijk.

In Den Haag en Brussel positioneren we ons als een herkenbare en sterke economische regio. Internationaal richten we ons met name op Noord-Duitsland, de Baltische staten en Scandinavië. Hiervoor stellen we een samenhangende agenda op, gericht op economische speerpunten. We willen onze concurrentiepositie verbeteren, de acquisitie versterken en inzetten op het binnenhalen van nationale en internationale bedrijven.

3.1 Innovatie

De innovatie en versterking van bestaande economische sectoren jagen we aan door te investeren in een snelle internet/breedbandverbinding, het bieden van voldoende financieringsmogelijkheden in de vorm van leningen en door het versimpelen van regelingen en regels.

Bij het versterken van het MKB zien we kansen voor de retail en het versterken van de netwerken en bedrijfsketens. Hierbij gaat het om een betere aansluiting tussen netwerken. De focus ligt op starters met als doel het vergroten van de innovatiekracht in onze provincie. We stimuleren dat MKB-bedrijven jongeren stageplaatsen geven en faciliteren startende ondernemingen door coaching door andere ondernemers en via investeringsmogelijkheden. Om inzicht te krijgen in het toekomstperspectief gaan we onderzoek doen naar benodigd vloeroppervlak in de detailhandel.

We ondersteunen hotspots rond clusters van bedrijven voor innovatieve startups en als broedplaatsen voor sociaal ondernemen. En we geven ruimte aan het herbestemmen van oude boerderijen in het buitengebied. De Noordelijke Innovatieagenda ondersteunen we. Door startende ondernemers op onder andere mbo-niveau, maar ook bestaande bedrijven die nieuwe markten aanboren te ondersteunen, zien we mogelijkheden voor nieuwe werkgelegenheid.

3.2 Toerisme

We zijn de mooiste provincie van Nederland. We gaan aan de slag met een toerisme-visie met meer aandacht voor het koppelen van landschap, natuur en erfgoed. Hier maken we extra geld voor vrij. Maar ook een levendig toeristisch en cultureel aanbod en een basisnetwerk voor wandelen, fietsen en varen. We willen gebieden aantrekkelijk maken voor zowel toeristen als voor ondernemers uit de toeristische sector. Ook hier heffen we belemmerende regelgeving op en geven ruimte aan ondernemerschap.

3.3 Arbeidsmarkt

Samen met gemeenten, vakbonden, inwoners en scholen gaan we regionale economische plannen maken met als doel het creëren van meer werkgelegenheid. We omarmen het akkoord van Westerlee over de sociale werkvoorziening in Oost-Groningen en maken inzichtelijk welke gelden er beschikbaar zijn. Ook kijken we naar de samenhang met andere ontwikkelingen en monitoren we wat wordt bereikt. Verdringen van reguliere werkgelegenheid door van dit werk vrijwilligerswerk te maken gaan wij tegen. We stimuleren vooral ZZP-ers, startups en coöperaties die zich op nieuwe vormen van werkgelegenheid richten.

Onderwijs en werk moeten beter op elkaar aansluiten. Via 'leven-lang-leren' wordt onze beroepsbevolking beter voorbereid op de toekomstige arbeidsmarkt. Hiervoor stellen we een leven-lang-lerenfonds in. We zetten in op een actieve aanpak van de jeugdwerkloosheid, een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en een provinciaal traineeprogramma samen met Noorderlink.

3.4 Landbouw

Landbouw is in onze provincie een belangrijke economische drager en van sociaaleconomische betekenis. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis en is medekoploper op het gebied van innovatie, dierenwelzijn, energie en milieu. Een toekomstbestendige sector draagt bij aan behoud van natuur en landschap en het vergroten van de biodiversiteit. Het betekent ook grenzen stellen aan de groei van deze sector en inzetten op een verdere verduurzaming van de sector, inclusief duurzaam bouwen.

Wij willen in de komende jaren de biologische landbouw stevig stimuleren door de overgang van reguliere bedrijven naar biologische landbouw te stimuleren en ruimte te bieden voor bedrijven die blijvend biologisch willen worden. Wij zien mogelijkheden om de biologische landbouw te bevorderen door middel van kennisoverdracht en het gebruiken van nieuwe technieken. Tevens onderzoeken we mogelijkheden om de omschakeling naar en uitbreiding van biologische landbouw financieel te ondersteunen in de vorm van een kredietfaciliteit. Ook zien wij kansen voor het vergroten van afzet en het bij elkaar brengen van regionale producenten en afnemers in onze provincie. Zorgboerderijen en boerencampings tonen aan dat landbouw goed samen kan gaan met sectoren als recreatie en zorg. Multifunctionele landbouw zal daarom ook door ons worden gestimuleerd.

In de afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in de samenwerking en goede verhoudingen tussen de provincie en de landbouwsector en de natuur- en milieuorganisaties. In de komende jaren willen wij dit voortzetten. Het Groninger Verdienmodel is uit deze samenwerking voortgekomen. Het model biedt boeren de ruimte om uit te breiden onder voorwaarde van investeringen op het gebied van innovatie, dierenwelzijn, milieu, landschappelijke inpassing en natuur. Voor melkveebedrijven is dit reeds van kracht. In 2015 evalueren we het Groninger Verdienmodel, waarbij er meer aandacht komt voor weidegang, verduurzaming, landschappelijk-ruimtelijke inpassing en het betrekken van de omgeving. Dit gaan wij in samenspraak met de landbouwsector en de natuur- en milieuorganisaties uitvoeren. Tevens verdient de juridische borging van het model aandacht gezien een recente uitspraak van de Raad van State.

Groninger Verdienmodel

Wij gaan de dialoog aan met gemeenten om te bezien in hoeverre het Groninger Verdienmodel ook een bijdrage kan leveren aan bouwblokken onder de grens van 2 ha. De evaluatie kan een middel zijn om de succesvolle elementen van het model bij gemeenten zichtbaar te maken. Op deze wijze hopen wij een verdere verduurzaming in de hele sector te bewerkstelligen.

Wij willen dat er een Groninger Verdienmodel wordt ontwikkeld voor de akkerbouw. Wij zullen de landbouwsector en de natuur- en milieuorganisaties uitnodigen een dergelijk model mede vorm te geven en met voorstellen daartoe te komen. Bij schaalvergroting van agrarische bedrijven wordt in de nieuwe omgevingsvisie een richtinggevende kaart ontwikkeld. Ten aanzien van deze kaart streven we naar optimale landschappelijke inpassing. Dat betekent dan ook maatwerk en dus een indicatieve kaart. Een kaart waar geen rechten aan ontleend kunnen worden en die ruimte geeft om dat maatwerk te bieden, mede met het oog op kwetsbare kernen en karakteristieken.

Ten aanzien van de intensieve veehouderij kiezen wij voor het in standhouden van de bestaande situatie. Om een kwaliteitssprong te maken, bieden we binnen de bestaande ruimtelijke kaders gelegenheid voor vernieuwende vormen voor het houden van dieren en stalconcepten. Deze moeten voldoen aan de hoogste milieu-, gezondheids- en dierenwelzijnseisen en mogen rekenen op draagvlak bij zowel de landbouw- als de natuur- en milieuorganisaties. Megastallen zijn onwenselijk. Binnen de juridische mogelijkheden (geen toezeggingen waar rechten aan kunnen worden ontleend)

en zonder grote financiële consequenties willen we daarom lopende aanvragen onder het Groninger Verdienmodel en daarmee de 4ha brengen.

Wij willen herbestemming of sanering van leegstaande en vrijkomende boerderijen en landbouw gerelateerde bedrijfsgebouwen mogelijk maken. Hierdoor blijven leefbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving gewaarborgd. Het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid brengt ingrijpende veranderingen voor de landbouwsector met zich mee. De provincie is actief bezig netwerken te vormen en te onderhouden. Wij werken actief mee aan het beschikbaar stellen van fondsen en regelingen die voor ondernemers en partnerorganisaties van belang zijn. Voorbeelden hiervan zijn het platteland ontwikkelingsprogramma, de invulling jonge landbouwersregeling, vorming van collectieven, het Europees fonds voor regionale ontwikkeling, Interreg, et cetera. We zetten de agenda van de Veenkoloniën, het Innovatieprogramma en de Agroagenda voort.

Voor verdere uitbreiding van de glastuinbouw zien wij geen mogelijkheden in onze provincie. Het ruimtelijk beslag voor glastuinbouw zullen wij daarom laten vervallen.

4. Energie en energietransitie

In Groningen willen we voorop lopen in het opwekken van energie met behulp van zon, wind, biomassa en aardwarmte. Dit doen we in nauwe samenspraak met de inwoners, gemeenten en coöperaties. Uitgangspunt hierbij is een zo eerlijk mogelijke verdeling van lusten en lasten en dat omwonenden meedelen in de opbrengsten van de opgewekte energie. We zijn de energieleverancier van Nederland en we willen dit ook blijven. De provincie moet een forse bijdrage leveren aan de energietransitie. Ook willen we de circulaire energie-economie en de energiewerkgelegenheid in Groningen verder ontwikkelen tot een innovatieve en concurrerende energiesector.

4.1 Energietransitie

Wij kiezen voor schone energie. Samen met de besparing van energie kunnen we in Groningen een grote stap zetten in de transitie naar schone en veilige energie. Door vandaag in te zetten op schone energie, is er in de toekomst minder aardgas nodig. We willen dit onder meer realiseren door het stimuleren van energie-neutrale dorpen, duurzaam bouwen in samenhang met aardwarmte en mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen. We bieden gemeenten ruimte voor de inpassing van zonnepanelen in het landschap. Tegelijkertijd stimuleren we onderzoek naar intelligente energiesystemen met bijvoorbeeld mogelijkheden tot energieopslag, zodat vraag naar en aanbod van energie in de toekomst beter op elkaar aan kunnen sluiten. Wij bieden ruimte aan gebieden om als proeftuin/innovatiepark te kunnen dienen in deze ontwikkelingen. Sociale en technologische vernieuwing gaan hier hand in hand. Zo dienen deze ontwikkelingen plaats te vinden in samenspraak met omwonenden, die hier ook van mee moeten kunnen profiteren. Daarnaast ondersteunen we verder onderzoek naar de mogelijkheden van geothermie.

Initiatieven om energie in eigen beheer decentraal op te wekken, de inbreng van kleinschalige coöperaties, burgerinitiatieven en kleine innovatieve bedrijven stimuleren we. Dit doen we via een (revolvent) investeringsfonds, het weghalen van belemmeringen en het bij elkaar brengen van partijen.

4.2 Energiebesparing

De provincie erkent dat energiebesparing een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verminderen van energiegebruik. Het isoleren van oude woningen en het energieneutraal bouwen van nieuwe woningen biedt daarin veel kansen. De herstelwerkzaamheden en het treffen van preventieve maatregelen in het aardbevingsgebied bieden kansen voor het energiezuinig maken van de bestaande woningvoorraad. Er komt daarnaast een revolvent fonds, waaruit leningen voor verduurzaming van het MKB kunnen worden verstrekt. Door vol in te zetten op isolatie en energiebesparing genereren we veel werk. Hierdoor kan Groningen invulling geven aan de ambitie koploper duurzaamheid te worden

4.3 Windenergie

We houden vast aan het akkoord dat de provincies met het Rijk hebben gesloten over wind op land. Wel gaan we het gesprek met het Rijk aan of naast windenergie ook de opgave via andere duurzame energie kan worden opgewekt. De afstand tussen windparken en bewoond gebied moet acceptabel zijn voor de omgeving. We gaan meer geschikte locaties zoeken, waar zo veel mogelijk draagvlak voor is en die voor zo min mogelijk overlast zorgen. Omwonenden delen mee in de gerealiseerde opbrengsten. We willen deze uitgangspunten ook inzetten voor de windparken N33 en de Drentse Monden. Daarnaast zetten we stevig in op de lobby richting Rijk en mede-overheden en het stimuleren van wind op zee. We zien hierin grote kansen voor de Eemshaven en de werkgelegenheid die wind op zee oplevert.

In deze provincie willen we geen kernenergiecentrale of nieuwe kolencentrale. Ten aanzien van de huidige kolencentrale zoeken we naar een duurzame oplossing. Ook de winning van schaliegas uit onze bodem en de opslag van kernafval staan we niet toe.

5. Mobiliteit

5.1 Openbaar vervoer

In een levendige provincie met unieke plekken om te werken en te wonen is het openbaar vervoer een essentieel onderdeel van de samenleving. Inwoners moeten kunnen rekenen op een betrouwbaar, toegankelijk en betaalbaar basisnetwerk van het openbaar vervoer. Daartoe onderzoeken we de toepassing van diverse modaliteiten zoals spoor, bus, licht rail verbindingen etc. Uitgangspunt hierbij is de bereikbaarheid van basisvoorzieningen zoals scholen, zorginstellingen, winkels en bedrijven in dorpen, landelijk gebied en stad. Om dit mogelijk te maken, kiezen we voor een dekkend basisnetwerk van het openbaar vervoer. Een netwerk dat een basisbereikbaarheid waarborgt voor de komende tien jaar.

We gaan onderzoeken aan welke criteria dit basisnetwerk moet voldoen en gaan in gesprek met inwoners en gemeenten om behoeftes te peilen. Einddoel is een netwerk waarbij aansluiting op OV-knooppunten vanzelfsprekend is. Waar de doeluitkering van het Rijk onvoldoende is, stelt de provincie middelen beschikbaar.

We zetten in op het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar vervoer met een hoogwaardige verbinding op de westelijke corridor richting Leek/zuidelijk Westerkwartier. Duurzaam en innovatief vervoer staat hoog op onze agenda. We willen daar waar mogelijk schone vervoersmiddelen zoals bus, trein en fiets stimuleren. We streven naar elektrificatie in het breedste zin van het woord, voor trein, bus, auto en fiets. Hierbij hoort ook zorg dragen voor voldoende oplaadpunten in onze provincie, met name op OV-knooppunten en P+R locaties.

Wij willen het gebruik van OV stimuleren door in te zetten op specifieke doelgroepen zoals ouderen, gezinnen en scholieren, daar waar het Rijk het niet doet. Bijvoorbeeld door gratis openbaar vervoer te blijven bieden aan mbo-scholieren. Daarnaast willen we mobiliteit stimuleren en mogelijkheden onderzoeken voor gratis openbaar vervoer voor bijvoorbeeld ouderen en kortingen voor gezinnen. We onderzoeken de mogelijkheid voor een overheids BV om werknemers in het openbaar vervoer zekerheid te kunnen bieden.

De grootverbruikersregeling openbaar vervoer voor 12 tot en met 18 jarigen wordt verbeterd voor vo- en mbo-instellingen in de provincie. Hiermee worden de reiskosten voor leerlingen van deze onderwijsinstellingen gereduceerd.

Vanuit het oogpunt van klantvriendelijkheid willen we gezamenlijk met de provincies Drenthe en Fryslân een noordelijk trajectabonnement realiseren. Een abonnement op maat voor elk traject naar keuze met bus en trein in Groningen, Fryslân en Drenthe.

5.2 Spoor

In overleg met het Rijk streven wij naar elektrificatie van het spoor. We blijven investeren in bestaande mobiliteitsprojecten via het spoor. Zoals het laten rijden van een trein tussen Veendam en Stadskanaal, en het doortrekken van het spoor vanuit Roodeschool naar de Eemshaven. Mogelijkheden voor het doortrekken van het spoor naar Emmen onderzoeken we. Ook zetten we in op een snellere treinverbinding van en naar de Randstad en het langer doorrijden van treinen in de avond naar de Randstad. We blijven ook investeren in een snellere spoorverbinding tussen Groningen en Bremen en in het veiliger maken van spoorwegovergangen.

5.3 Fiets

De aanleg van snelle en comfortabele fietsroutes in de provincie is belangrijk om meer mensen op de fiets naar het werk en naar school te laten gaan. Ze sluiten ook goed aan bij de snelle opkomst van elektrische fietsen. Er komen oplaadpunten voor elektrische fietsen langs de fietsroutes-plus. De geplande fietsroutes naar Winsum, Bedum en Leek worden gerealiseerd en daarnaast wordt gewerkt aan snelle fietsroutes vanuit Groningen naar Haren-Zuidlaren en tussen Groningen en Assen.

5.4 Wegen

Als het om de wegen in onze provincie gaat, staan leefbaarheid, veiligheid en een goede doorstroming voorop. Wij vinden het belangrijk dat er bij alle infrastructurele projecten expliciet aandacht is voor duurzaamheid.

We zetten het huidige infrastructuurbeleid door en blijven investeren in:

- Het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid van de provinciale weg van Groningen naar Lauwersoog, de N361.
- De verdubbeling van Rijksweg N33. Dat betekent inzet op de verdere verdubbeling tot aan Appingedam en op langere termijn de mogelijkheid van verdubbeling tot de Eemshaven.
- De ringweg. Aansluitend op de realisatie van de Zuidelijke ringweg gaan we aan de slag met de aanpak van de Westelijke ringweg.
- Bij infrastructurele werken betrekken we duurzame ontwikkelingen, zoals het plaatsen van zonnepanelen.

5.5 Vaarwegen

Zeesluis Delfzijl: we blijven inzetten op de realisatie van de nieuwe zeesluis in Delfzijl als onderdeel van de vaarweg Lemmer - Delfzijl.

5.6 Groningen Airport Eelde

We zien de luchthaven als een belangrijk onderdeel van de noordelijke infrastructurele bereikbaarheid. Toekomstplannen en incidentele financiële investeringsverzoeken van de luchthaven bekijken we kritisch als deze onderdeel uitmaken van een realistisch plan. We verlenen geen structurele nieuwe overheidssteun aan Airport Eelde voor exploitatie of investeringen. Als aandeelhouder stellen wij ons netwerk ter beschikking.

6. Natuur en landschap

6.1 Natuur en Landschap

Natuur en landschap zijn kenmerkende karakteristieken van de provincie Groningen. We wonen en werken letterlijk in een werelderfgoed. Deze karakteristieken moeten we koesteren en daar waar nodig verder versterken met oog voor de omgeving en goed rentmeesterschap. We kijken in deze collegeperiode nog eens goed naar de randen van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS). En dan met name naar de verbindingzones, om ervoor te zorgen dat het Natuurnetwerk Nederland in Groningen ook echt een robuust netwerk is.

Daarnaast trekken we financiële middelen uit om de afgesproken EHS in 2027 te realiseren. Ook zullen de landschappelijke karakteristieken borging krijgen in de omgevingsvisie, naast de ruimtelijke.

Er komt structureel meer geld beschikbaar voor natuurinrichting en beheer, inclusief agrarisch natuurbeheer. Ook stellen we geld beschikbaar voor landschap, dit in aansluiting op het landschapsconvenant dat onlangs is afgesloten. We gaan gezamenlijk een inzet plegen om het Eems-Dollard estuarium gezonder te maken, samen met het Rijk zullen we hiervoor een financieringsstrategie afspreken. Ook zetten we in op het bieden van ruimte aan de natuur met innovatieve dijkconcepten (Eemshaven - Delfzijl en de groene Dollard dijk).

Knelpunten die er nu zijn ten aanzien van faunapassages willen we oplossen. Diverse wegen en kanalen doorsnijden de natuurgebieden en werpen een blokkade op voor de natuur. Het Rijk is hier vaak de eerste verantwoordelijke, maar in gezamenlijkheid moeten we streven naar oplossingen die recht doen aan het verbinden van natuurgebieden.

Onze provincie kenmerkt zich door een gevarieerd aanbod aan natuurgebieden. Ook in dorpen en in de stad is prachtige natuur te vinden. Dit college wil de natuurbeleving van de Groninger stimuleren en Groningers actief betrekken bij toezicht en onderhoud op natuur. Bijvoorbeeld door ons actief in te zetten voor het behoud van dorpsbosjes om in te wandelen en te fietsen. Door inwoners te betrekken bij toezicht en onderhoud van dorpsbosjes. Ook willen we de natuur toegankelijker maken voor jong en oud door bijvoorbeeld natuurexcursies op scholen te stimuleren.

6.2 Ruimte

Deze periode gaan we op zoek naar het vinden van een nieuw evenwicht tussen de wens van gemeenten om zelf keuzes te maken bij het inrichten van de ruimte en onze plicht om landschap en natuur te waarborgen.

We richten ons op de ontwikkeling van ruimtelijk economisch beleid dat aansluit bij de kernkarakteristieken van een gebied. Hierbij zijn ruimte bieden en samenwerking de kernwoorden. Zowel bij de totstandkoming van de nieuwe provinciale omgevingsvisie als bij het uitvoeren van onze

handhavingstaak. Meer ruimte voor maatwerk en voor gemeenten om zelf te beslissen over de inrichting van hun omgeving. Waarbij co-creatie de basis is voor een goede samenwerking.

6.3 Waddenkust

Met het Waddengebied heeft de provincie Groningen een belangrijk werelderfgoed in huis. Een uniek eigendom van de hele wereld, waarvan het van groot belang wordt geacht om het te behouden. We maken ons daar sterk voor, op het gebied van waterveiligheid (dijkversterking) en het verbeteren van ecosysteem van de Waddenkust, in het bijzonder van de Eems-Dollard.

Ons uitgangspunt is 'de economie en ecologie in balans-methode'. Ambitie is van de Waddenkust een regio te maken die voorop loopt in inventief gebruik van slib. Door slib uit de Eems-Dollard te gebruiken voor de aanleg van sterke, 'groene' dijken profiteert de natuur, evenals de kustversterking en de industrie aan beide havens. In het concept van de groene dijken bezien we ook de mogelijkheid van zoet-zoutovergangen. We nemen het initiatief om in samenwerking met het Rijk en de Duitse overheden een herstelplan voor de Eems-Dollard op te stellen.

Wij vinden dat er meer economisch perspectief in de Waddenkust en het Lauwersmeer zit. Bewoners en bezoekers moeten de kans krijgen om van het Wad te genieten, maar er ook een boterham aan kunnen verdienen. We bekijken de mogelijkheid van een slechtweervoorziening, waarin het verhaal van het Wad kan worden verteld.

Het Nationaal Park Lauwersmeer gaan we samen met Staatsbosbeheer, de provincie Fryslân, de gemeenten De Marne en Dongeradeel beter positioneren als nationaal park en natuurgebied. Ook ondernemers betrekken we er bij.

Eemshaven

De Eemshaven heeft een belangrijke positie gekregen als energiehaven van Nederland. Daarbij hoort dat de infrastructuur voor deze positie in orde moet zijn, ook waar het gaat over de facilitering van windparken op zee. Wij zijn van mening dat de vestiging van een Heliport aansluitend moet zijn aan de Eemshaven en gaan daarom ruimtelijk een oplossing zoeken die aansluit bij de wensen van de stakeholders.

6.4 Water

Groningen is een waterrijke provincie. Droge voeten houden en dus een waterveilige provincie zijn een vereiste. Daar waar nodig nemen wij maatregelen om deze veiligheid te garanderen.

Wij hechten waarde aan natuurlijk waterbeheer. Om te voldoen aan de kaderrichtlijn water en een goede waterkwaliteit te realiseren, zorgen wij voor een robuuste natuur- en visvriendelijke inrichting en beheer van oevers, kanalen en sluizen. Wij vinden een goede samenwerking tussen gemeenten,

waterschappen, waterbedrijven en ander organisaties belangrijk als het gaat om schoon water en veiligheid. De komende periode zetten wij ook in op het vergroten van het waterbewustzijn van de Groninger.

Wij vinden dat de meerkosten die het beschermen van de gas- en energie-infrastructuur met zich meebrengt voor rekening van het Rijk moeten komen. Dus niet voor rekening van de inliggende waterschappen en daarmee de inwoners. We pleiten voor slimme combinaties bij de inrichting van waterbergingsgebieden, met aandacht voor natuur en het opwekken van decentrale energie. Vanuit onze rol als toezichthouder op de Waterschappen gaan we bevorderen dat regionale waterkeringen tijdig op hoogte gebracht worden.

6.5 Milieu

Extra aandacht voor duurzaamheid en een schoon milieu. Dat is waar wij op inzetten voor de komende periode. Uitgangspunten hierbij zijn een circulaire economie en een gebiedsgericht milieubeleid. We gaan de controle op handhaving van milieu- en veiligheidsvoorschriften aanscherpen. Dit doen we door het inventariseren van knelpunten en samen met partners oplossingen te zoeken.

Voor bedrijven die ernstige milieuoverlast veroorzaken voor direct omwonenden streven we naar een bedrijfsverplaatsingsfonds. Ook willen we inwoners meer betrekken bij de zorg voor het milieu. Door het verbeteren van het huidige milieuklachtensysteem. Iedere klacht moet zorgvuldig behandeld en doorgegeven worden.

7. Financiën

In het voorliggende collegeakkoord is een zeer stevige ambitie geformuleerd. Wij investeren in de komende jaren in totaal bijna € 22 miljoen extra in het Leefbaarheidsfonds, € 10 miljoen komt beschikbaar voor een Provinciaal accommodatie fonds, een maatschappelijk investeringsfonds wordt ingesteld met € 15 miljoen en het MKB-fonds wordt uitgebreid tot € 75 miljoen. Op deze manier kan de komende vier jaar stevig worden geïnvesteerd in de leefbaarheid, het in stand houden en het verbeteren van voorzieningen, de energietransitie en de werkgelegenheid. Afgezien van de extra middelen in het Leefbaarheidsfonds zullen de overige middelen revolverend worden ingezet.

Daarnaast wordt in de periode 2016-2019 binnen cultuur en sport extra geld vrijgemaakt voor cultuur en evenementen, inclusief een fonds voor de media (€ 1,4 miljoen per jaar), het tot stand brengen van een erfgoedmonitor (€ 150.000 per jaar), het Huis voor de sport (€ 400.000 extra per jaar) en het aanstellen van een fulltime archeoloog (€ 40.000 extra per jaar).

Binnen het programma economie en werkgelegenheid zal gewerkt worden aan een visie op toerisme (circa € 384.000 is hiervoor per jaar extra beschikbaar) en de instelling van een fonds Leven-lang-leren (€ 100.000 per jaar). Tevens zal er een traineeprogramma worden ontwikkeld (binnen de bestaande middelen: € 700.000 in 2016 en 2017). Ook zal biologische landbouw worden gestimuleerd door het beschikbaar stellen van extra middelen (€ 300.000 extra per jaar boven het bestaande budget).

Om de leefbaarheid verder te versterken zal vrijwilligerswerk nadrukkelijke aandacht krijgen en worden gewaardeerd. Hiervoor is een extra budget van circa € 155.000 per jaar beschikbaar.

De prioriteiten op het gebied van infrastructuur en mobiliteit zullen door een herschikking van middelen in het RSP/REP invulling gaan krijgen.

Ook investeren wij stevig in de natuur door een gedeelte van de oude EHS-contouren in de vorm van verbindingen tussen natuurgebieden op te pakken (€ 500.000 per jaar) en de invulling van het landschapsconvenant en de natuur ambitie (circa € 2,1 miljoen per jaar gedurende de periode 2016-2027). Tot slot komt er voor het Waddengebied in totaal € 2 miljoen ter beschikking (herschikking PROLoog) en voor natura 2000 komt er jaarlijks extra € 100.000 beschikbaar.

Bij het zoeken naar dekking voor onze ambities hebben wij de volgende kaders gehanteerd:

- Stamkapitaal maatschappelijk laten renderen, door te investeren in de Groninger samenleving middels revolverende fondsen. Door fondsen in te stellen, zoals voor maatschappelijke initiatieven op het gebied van de energietransitie en andere uit te breiden, zoals dat voor de leefbaarheid en het MKB-fonds, laat de provincie haar kapitaal werken en blijft het stamkapitaal in stand.
- Ten aanzien van onze fondsen is het uitgangspunt dat we liever leningen verlenen dan subsidies.
- Afgezien van de gebruikelijke jaarlijkse indexering van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting vindt er geen extra verhoging van de opcenten plaats.
- Het handhaven van een flexibel budget van € 2,0 miljoen per jaar.
- Het handhaven van een budget voor onvoorzien van € 0,5 miljoen per jaar.
- Het zoveel mogelijk revolverend inzetten van middelen, waarbij een ruime risico-opslag wordt gehanteerd van 20%.
- Het niet langer handhaven van een ratio van 1,4 als buffer op de geïnventariseerde risico's (op dit moment in geld uitgedrukt € 6,3 miljoen).

Dit laatste lijkt wellicht een opvallende keuze, maar door de koerswijziging - om zoveel mogelijk middelen revolverend in te zetten in plaats van subsidies te verstrekken en het daarbij hanteren van een risico-opslag van 20% - doen wij op een goede wijze recht aan een adequaat risicobeheer.

Dekking hebben we gevonden in de inzet van de volgende middelen. De genoemde bedragen hebben betrekking op het totaal voor de gehele periode 2015-2019.

1.Vrij besteedbare begrotingsruimte 2015-2019:	€ 4,74 mln.
2.Beschikbare middelen incidenteel nieuw beleid 2011-2015:	€ 11,45 mln.
3.Nullijn subsidies, kredieten en materiële apparaatskosten 2017-2019:	€ 3,98 mln.
4.Taakstelling bekostiging traineeprogramma:	€ 1,40 mln.
5.Bezuiniging op autonome taken provincie (10%):	€ 10,69 mln.
6.Vrijval middelen bestemmingsreserves:	€ 0,14 mln.
7.Andere inzet gelabelde middelen in bestemmingsreserves:	
a. reeds ingevuld	€ 4,65 mln.
b. nog nader in te vullen (5%)	€ 3,85 mln.
8.Geen opslag op benodigde weerstandscapaciteit (factor 1,0 i.p.v. 1,4)	<u>€ 6,33 mln.</u>
Totaal	€ 47,23 mln.

Voor een beperkt deel van het realiseren van onze ambities is de dekking (bijna 10,7 miljoen euro) nu nog niet geregeld. Het gaat om ambities waarvoor pas vanaf 2016 financiële middelen nodig zijn. Bij de presentatie van de ontwerpbegroting voor 2016 zullen wij Provinciale Staten een compleet dekkingsvoorstel voorleggen, dat past in een solide financieel beleid. Bij het zoeken naar de aanvullende dekking kijken we in eerste instantie naar aanvullende dekkingsmogelijkheden en voor zover die ontbreken in tweede instantie naar het bijstellen van onze ambities. In het kader van het opstellen van de begroting 2016 zullen wij een nadere verdiepingsslag maken om de haalbaarheid van de verschillende dekkingsmiddelen van de ambitie in kaart te brengen.

Slotakkoord

Op de voorafgaande bladzijden hebben we onze plannen voor de komende jaren beschreven. De vraag die we ons hier stellen luidt: wat willen we als provinciaal bestuur in ieder geval bereikt hebben over vier jaar? Met dit slotwoord vatten wij de kern van onze ambities samen.

Waar willen we in 2019 duidelijke resultaten geboekt hebben? Wij willen werken aan een betrouwbare overheid die samen met inwoners, gemeenten en maatschappelijk middenveld verder werkt aan een mooi, veilig en sterk Groningen. Want wie alleen gaat, is vaak sneller. Maar wie samen gaat, komt verder.

We willen samen met de landelijke overheid en alle andere betrokkenen rust gebracht hebben in het aardbevingsdossier: maximale inzet op de veiligheid, laagdrempelige en snelle procedures rond schadeherstel en preventieve versterking en oog voor de emotionele, landschappelijke en alle andere aspecten die een rol spelen.

We willen stevige stappen gezet hebben in de omschakeling naar duurzame energie, waarmee de positie van koploper in zicht komt. We willen kunnen wijzen op belangrijke voorzieningen in de krimpgebieden en daarbuiten, die mede door onze inzet behouden of versterkt zijn. We willen trots kunnen zijn op de versterking van de economische structuur van de provincie. We willen ondernemers ondersteunen waar het gaat om investeren in innovatie en het vinden van nieuwe markten. Tot slot moet de provincie waardevolle landschappen beschermen en zullen we investeren in haar natuur.

Vanzelfsprekend willen we ook op de terreinen die in deze voorbeelden ontbreken vooruitgang boeken. En vooral willen we ons succes afmeten aan de mate waarin we erin slagen om voor iedereen herkenbaar het vertrouwen te vergroten.

'Wie geen vertrouwen in anderen stelt, zal ook nimmer het vertrouwen van anderen winnen', is de ondertitel van dit akkoord. Lukt het ons om daadkrachtig bestuur te koppelen aan het schenken van vertrouwen en bieden van ruimte aan bewoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven? En winnen we daarmee het vertrouwen van al die partners met wie we samen de toekomst van de provincie vorm gaan geven?

We hebben daar het volste vertrouwen in en gaan er gedreven en vol energie mee aan de slag.

De fracties van SP, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks in Provinciale Staten van Groningen

Bijlage 1: Portefeuilleverdeling college 2015-2019

SP

- Gaswinning
- Leefbaarheid
- Wonen, welzijn, zorg
- Arbeidsmarkt en onderwijs

CDA

- Ondernemerschap en innovatie
- Financiën
- Bestuurlijke organisatie/herindeling
- Toezicht gemeentefinanciën

D66

- Ruimtelijke ordening
- Toerisme en recreatie
- Verkeer en vervoer
- Cultuur, sport en evenementen
- Internationalisering

ChristenUnie

- Landbouw en visserij
- Natuur en landschap
- Water
- Wadden en waddenfonds
- Blauwe Stad

GroenLinks

- Energie en energietransitie
- Milieu
- Facilitaire zaken/Personeel/ICT

CdK

- Openbare orde en veiligheid
- Communicatie en jongerenparticipatie
- Kabinetszaken
- Uitvoering wettelijke regelingen
- Representatie